

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DISPOZIȚIE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

**Pentru modificarea Dispoziției Guvernului nr. 158-d/2023
cu privire la domeniile prioritare și angajamentele
pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025**

În temeiul pct. 159 subpct.6) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 311-313, art. 631), Guvernul DISPUNE:

Planul de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 158-d/2023 cu privire la domeniile prioritare și angajamentele pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 414-417, art. 1003), va avea următorul cuprins:

„Aprobat
prin Dispoziția Guvernului nr.158-d/2023

PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU GUVERNARE DESCHISĂ PE ANII 2023-2025

Capitolul I

ACTIVITĂȚI REALIZATE PENTRU CONSOLIDAREA GUVERNĂRII DESCHISE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

1. Cancelaria de Stat, conform domeniilor de competență atribuite de Guvern, este autoritatea responsabilă de coordonarea activităților de guvernare deschisă în Republica Moldova.

2. Pentru a consolida guvernarea deschisă în Republica Moldova, Cancelaria de Stat a relansat activitatea Comitetului de coordonare pentru guvernare deschisă, creat la 13 aprilie 2018 și care, fiind un for al părților interesate de tematicile OGP, servește drept platformă permanentă de dialog între autoritățile publice și societatea civilă pe subiectele guvernării deschise. Relansarea activității Comitetului este un angajament ferm din partea Guvernului de a implica societatea civilă în realizarea reformelor de pe agenda de guvernare deschisă și

continuarea implementării angajamentelor asumate, dar și în identificarea unor angajamente noi în conformitate cu agenda guvernamentală.

3. În temeiul prevederilor Ordinului Secretarului general al Guvernului nr. 53/2023 privind crearea Comitetului de coordonare pentru guvernare deschisă (în continuare – *Comitet*), acesta a fost instituit într-o componență nouă, format din 10 membri, și investit cu funcții mai extinse. Autoritățile publice, membre ale Comitetului, au fost selectate conform domeniilor de competență implicate în dezvoltarea domeniilor de guvernare deschisă. Pentru selectarea membrilor Comitetului din partea societății civile, conform criteriilor prestabilite, a fost solicitat suportul de desemnare din partea Platformei Naționale Forumul Societății Civile din Parteneriatul Estic.

3.1. Comitetul este o structură consultativă, fără personalitate juridică, are rolul de a coordona implementarea acțiunilor ce vizează realizarea Parteneriatului pentru guvernare deschisă în Republica Moldova.

3.2. În atribuțiile Comitetului intră coordonarea procesului de elaborare a Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025, monitorizarea implementării și evaluării acestuia. Din componența Comitetului fac parte 10 membri de bază și 10 membri supleanți din cadrul autorităților administrației publice și al organizațiilor societății civile. Autoritățile/instituțiile publice centrale reprezentate în Comitet sunt Cancelaria de Stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Agenția de Guvernare Electronică. Reprezentarea autorităților/instituțiilor publice este asigurată la nivel de secretar de stat/conducător. Din partea societății civile sunt cinci reprezentanți, inclusiv un membru din componența anterioară a Comitetului și un membru desemnat de Congresul Autorităților Locale din Moldova.

3.3. Pentru mandatul 2023-2025, membrii din partea organizațiilor societății civile au fost desemnați de către Platforma Națională Forumul Societății Civile din Parteneriatul Estic, conform următoarelor criterii:

a) experiență demonstrată în implementarea de proiecte, inițiative din domeniul guvernării deschise, precum și experiență în promovarea principiilor și valorilor unei guvernări deschise;

b) capacitate demonstrată de a colecta și de a reprezenta interesele comunității societății civile în contextul colaborării cu autoritățile administrației publice sau în alte forumuri;

c) experiență demonstrată în colaborarea cu autoritățile administrației publice;

d) recunoaștere evidentă ca actor relevant în cadrul societății civile, la nivel național sau local;

e) cunoașterea la nivel înalt a limbii engleze, vorbit și scris, pentru a putea participa în activitățile regionale și globale ale Parteneriatului pentru schimb de experiență, practici și reprezentare;

f) să nu practice și să nu promoveze discurs instigator la ură.

3.4. În conformitate cu Hotărârea nr. 1/2023 a Comitetului, co-președinte al acestuia din partea autorităților publice centrale este desemnat secretarul de stat al Cancelariei de Stat. Co-președinte al Comitetului din partea societății civile este desemnat reprezentantul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” (în continuare – *A. O. IDIS „Viitorul”*).

3.5. În vederea respectării principiului de implementare a angajamentelor OGP prin intermediul unui cadru instituțional solid, Comitetul are rolul de a formula observații privind angajamentele propuse de către reprezentanții autorităților și de către societatea civilă; de a intermedia dialogul între ministerele și/sau agențiile guvernamentale responsabile de implementarea angajamentelor propuse și reprezentanții societății civile, ai mediului de afaceri sau ai mediului academic, precum și alți actori interesați, în scopul facilitării unui proces real de co-creare a Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025 și de avizare a acestuia. Comitetul contribuie la coordonarea implementării acțiunilor vizând Parteneriatul

pentru guvernare deschisă prin activități precum prezentarea propunerilor pentru îmbunătățirea modului de implementare a Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025, identificarea blocajelor apărute în procesul de implementare și propunerea unor soluții pentru rezolvarea acestora, atragerea de asistență tehnică și resurse, precum și participarea la monitorizarea și evaluarea acestuia.

3.6. Direcția drepturile omului și cooperare cu societatea civilă din cadrul Cancelariei de Stat, în calitate de secretariat al Comitetului, asistă Comitetul în coordonarea activităților Parteneriatului pentru guvernare deschisă și în procesul de elaborare și monitorizare a implementării planurilor. Secretarul Comitetului se desemnează din cadrul subdiviziunii menționate.

Capitolul II

DOMENIILE PRIORITARE VIZATE DE ANGAJAMENTE

1. Ca rezultat al consultărilor publice desfășurate în procesul de stabilire a priorităților și angajamentelor de guvernare deschisă, membrii Comitetului au aprobat 5 domenii prioritare de angajamente incluse în cel de-al 5-lea Plan de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025:

- 1) Acces la informații de interes public;
- 2) Instituții guvernamentale deschise;
- 3) Bugete deschise;
- 4) Achiziții publice;
- 5) Dezvoltarea capacităților și competențelor, fiind integrată transversal în angajamentele din alte domenii.

Capitolul III

ANGAJAMENTELE PLANULUI DE ACȚIUNI PENTRU GUVERNARE DESCHISĂ PE ANII 2023-2025

1. Denumirea angajamentului: **Pregătirea și monitorizarea implementării Legii nr. 148/2023 cu privire la accesul la informații de interes public (în vigoare din ianuarie 2024)**

1.1. Domeniul angajamentului: Acces la informații de interes public		
1.2. Durata angajamentului: 2023-2025		
1.3. Instituția responsabilă:		Cancelaria de Stat
1.4. Parteneri:	Autorități publice	Ministerul Justiției, alte autorități publice centrale, autorități publice locale, parteneri de dezvoltare
	Societate civilă	
	Parteneri de dezvoltare	Delegația Uniunii Europene în cadrul Proiectului EU-funded project „Support for structured policy dialogue, coordination of the implementation of the Association Agreement and enhancement of the legal approximation process” for the Republic of Moldova” (Proiectul EU-Moldova Association) Proiectul „Consolidarea dialogului și a guvernării locale deschise și etice în Republica Moldova”, implementat de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei

	Proiectul „Susținerea pluralismului media și a libertății de exprimare în Republica Moldova” al Consiliului Europei
1.5. Descrierea problemei:	<p>Raportul Transparency International asupra implementării Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă 2018-2020 a elucidat un șir de constrângeri și deficiențe privind accesul la informațiile de interes public la nivel de autorități publice centrale și locale, întreprinderi administrate de stat etc. În acest context au fost înaintate recomandări pentru următorul Plan de acțiuni pentru guvernare deschisă:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) asigurarea respectării de către autoritățile publice centrale a cerințelor referitoare la paginile web, în special elaborarea/actualizarea regulamentelor interne privind plasarea informațiilor pe paginile web; inserarea pe paginile web a informațiilor obligatorii; asigurarea vizibilității rubricilor destinate depunerii petițiilor și primirii cetățenilor în audiență; b) prevenirea secretizării informațiilor cu caracter public în actele normative emise de autoritățile publice locale, inclusiv prin instruirea aleșilor locali și angajaților acestora pe subiecte ce țin de accesul la informații și transparența decizională, supravegherea de către oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat a eventualelor abateri; c) asigurarea respectării de către întreprinderile administrate de stat a cerințelor de dezvăluire a informațiilor: dezvoltarea paginilor web ale întreprinderilor, cu includerea unei rubrici vizibile „Dezvăluirea informației”; transparentizarea activității consiliilor de administrație; plasarea de către fondatori pe paginile lor web a informațiilor obligatorii privind activitatea întreprinderilor administrate; d) includerea în Planul de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2035 a unor angajamente noi, relevante domeniului, de exemplu, extinderea guvernării deschise la nivel local. <p>Deși Legea nr. 982/2000 privind accesul la informații a fost modificată de mai multe ori pe parcursul anilor, se atestă că acest act normativ este conceptual depășit și nu corespunde reglementărilor și standardelor internaționale în materia accesului la documentele oficiale. Mai mult ca atât, Legea nr. 982/2000 conține viduri și lacune normative care nu asigură respectarea efectivă a dreptului constituțional de acces la informație.</p> <p>În conformitate cu Raportul „Indicele accesului la informație: măsurarea transparenței instituțiilor publice în Republica Moldova” – elaborat de Freedom House – cadrul</p>

	<p>legislativ în domeniul accesului la informație (pilonul I) a fost evaluat cu un scor total de 55% (22 de puncte din 40 posibile). O astfel de evaluare scăzută a calității prevederilor din Legea nr. 982/2000 a fost cauzată de caracterul învechit și lacunar al legii, precum și de faptul că acestea nu se încadrau organic în cadrul legislativ și infralegislativ contemporan. În special, se atestau următoarele deficiențe normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> – noțiuni, concepte și formulări neuniforme în raport cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018; – reglementări restrictive în privința persoanelor care beneficiază de dreptul de a solicita informații oficiale; – număr limitat de subiecți care constituie furnizori de informații; – ambiguitatea și neclaritatea temeiurilor legitime pentru care este permisă limitarea accesului la informațiile oficiale, fapt ce a determinat interpretări eronate și abuzive; – reglementări insuficiente cu privire la transparența proactivă – catalogul informațiilor care trebuie diseminat din oficiu este foarte limitat și descris în linii generale; – formalități excesive și nejustificate cu privire la modalitatea solicitării și comunicării informațiilor oficiale, care nu țin cont de evoluția tehnologiilor informaționale; – reglementări lacunare în privința plăților percepute pentru comunicarea informațiilor, fapt ce oferă furnizorilor posibilitatea de a impune tarife nejustificate și nerezonabile; – lipsa unor prevederi speciale cu privire la modalitatea de examinare și soluționare a cauzelor judiciare privind contestarea încălcărilor legii, fapt ce nu asigură celeritatea, operativitatea și flexibilitatea proceselor judiciare; – lipsa unui mecanism eficient de sancționare și responsabilizare a furnizorilor de informații pentru încălcările prevederilor legale
1.6. Descrierea angajamentului:	
a) ce presupune angajamentul	<p>În condițiile adoptării Legii nr. 148/2023 cu privire la accesul la informații de interes public, unul dintre angajamentele din Planul de acțiuni pentru guvernare deschisă pe anii 2023-2025 se axează pe pregătirea implementării prevederilor Legii menționate și monitorizarea acesteia.</p> <p>Legea nr. 148/2023 va intra în vigoare în ianuarie 2024 și pentru asigurarea bunei implementări a acesteia urmează a fi întreprinse un șir de măsuri ce vor spori cunoașterea de către cetățeni a posibilităților de realizare a dreptului de acces la informații de interes public, nivelul de pregătire a instituțiilor și funcționarilor publici în asigurarea dreptului de acces la informații, în conformitate cu prevederile noii legi.</p>

	<p>Noua lege pune accent pe obligațiile de transparență proactivă a furnizorilor de informații de interes public, oferind un catalog extins de informații care urmează a fi publicate pe paginile web oficiale ale acestora. Procedura de acces la informații la cerere a fost simplificată, cu reglementări mai clare privind formele de acces la informații și reguli privind impunerea de taxe. În plus, noua lege prevede un mecanism de monitorizare a implementării acesteia, obligând furnizorii de informații să înregistreze cererile într-un registru separat. Datele agregate colectate vor fi publicate de Cancelaria de Stat, responsabilă de monitorizarea implementării legii.</p> <p>Ațiuni complexe în informarea cetățenilor și a tuturor părților interesate privind modalitățile de exercitare a dreptului de acces la informațiile de interes public. Alinierea furnizorilor de informații și a funcționarilor acestora la rigorile noii legi, sporirea gradului de responsabilizare a acestora față de solicitanții de acces la informații.</p> <p>Monitorizarea asigurării transparenței proactive de către furnizorii de informații (publicarea pe paginile web a informației de interes public, prevăzută în lege).</p> <p>Setarea mecanismelor de monitorizare și de raportare a activităților de asigurare a accesului la informațiile de interes public</p>		
b) care sunt rezultatele urmărite	<p>Realizarea campaniilor de informare. Elaborarea cursurilor de instruire a funcționarilor. Ajustarea paginilor web oficiale ale autorităților publice de nivel central și local conform cerințelor de transparență proactivă a informațiilor de interes public. Înregistrarea cererilor de comunicare a informațiilor de interes public în registrul distinct conform modului și modelului stabilit de Guvern. Sporirea responsabilității autorităților publice centrale și locale în procesul de asigurare a dreptului de acces la informații</p>		
c) obiectivul major	<p>Asigurarea exercitării și apărării dreptului solicitantului de acces la informațiile de interes public. Stabilirea mecanismului național de monitorizare și evaluare a asigurării dreptului de acces la informațiile de interes public</p>		
1.7. Activități	Responsabili autoritățile publice/parteneri	Durata acțiunii	Indicator
1.7.1. Asigurarea reglementărilor normative uniforme pentru asigurarea transparenței proactive și monitorizarea publicării informațiilor de interes public	Cancelaria de Stat, furnizorii de informații	2024	

pe paginile web oficiale ale furnizorilor de informații:			
1.7.1.1. Elaborarea și aprobarea hotărârii Guvernului privind paginile web oficiale ale autorităților publice în rețeaua Internet, în conformitate cu prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Cancelaria de Stat	2023	Hotărâre de Guvern aprobată
1.7.1.2. Aprobarea modelului-tip (șablon) și stilului grafic (design) ale paginilor web oficiale ale ministerelor, altor autorități administrative centrale, precum și ale instituțiilor publice în care acestea au calitatea de fondator și autorităților administrative autonome în rețeaua Internet	Cancelaria de Stat	2024	Modelul-tip aprobat
1.7.1.3. Adaptarea modelului-tip (șablon) și stilului grafic (design) ale paginilor web oficiale ale APL și stabilirea mecanismului de acordare a suportului necesar pentru aplicarea șablonului de către APL-uri.	I.P. STISC Cancelaria de Stat Grupul de lucru	2025	Șablon al paginilor web pentru APL elaborat
1.7.1.4. Monitorizarea implementării de către autoritățile publice a prevederilor hotărârii Guvernului privind paginile web oficiale ale autorităților publice în rețeaua Internet	Cancelaria de Stat	2025	Notă informativă publicată
1.7.1.5. Crearea bazei de date a furnizorilor de informații de interes public	Cancelaria de Stat	2023	Bază de date funcțională
1.7.1.6. Plasarea pe site-ul web oficial al Guvernului a referințelor la site-urile web oficiale ale ministerelor și ale altor autorități administrative subordonate Guvernului	Cancelaria de Stat	2024	100% referințe plasate pe site-ul web oficial al Guvernului
1.7.2. Elaborarea modelului registrului cererilor de comunicare a informațiilor de interes public. Stabilirea modului de înregistrare a	Ministerul Justiției	2023	Hotărâre de Guvern aprobată

cererilor de comunicare a informațiilor de interes public			
1.7.3. Colectarea întrebărilor privind aspectele practice de aplicare a prevederilor Legii nr. 148/2023 (autorități și instituții publice centrale și locale, autorități din domeniul justiției, cetățeni etc.)	Cancelaria de Stat	2023	Apel de colectare a întrebărilor realizat, inclusiv pe platforma particip.gov.md Numărul autorităților sesizate – 80% din furnizorii de informații
1.7.4. Elaborarea Manualului de aplicare a Legii nr. 148/2023	Proiectul Consiliului Europei	2023	Manual elaborat
1.7.5. Diseminarea versiunii editate a Manualului de aplicare a Legii nr. 148/2023, precum și a informației de accesare a versiunii electronice a acestuia	Cancelaria de Stat, Proiectul CALRE	2024	Eveniment desfășurat Numărul participanților la eveniment
1.7.6. Instruirea funcționarilor responsabili de asigurarea accesului la informații din cadrul autorităților centrale și locale privind aplicarea noilor norme de acces la informații de interes public	Cancelaria de Stat, Institutul de Administrare Publică, organizații ale societății civile, Proiectul EU-Moldova Association	2023-2025	4 sesiuni de instruire desfășurate pentru 80 de funcționari publici din autoritățile publice centrale și angajați din sectorul justiției
1.7.7. Actualizarea cursului de instruire online a funcționarilor publici pe subiectul „Asigurarea accesului la informații de interes public” (ajustat conform prevederilor noii legi) și plasarea acestuia pe platformele MLearn și LearnIn	Institutul de Administrare Publică, Proiectul Consiliului Europei	2024-2025	Minimum 500 de funcționari instruiți online anual
1.7.8. Elaborarea și prezentarea ghidului practic privind transparența pro-activă	Cancelaria de Stat Centrul de Politici și Reforme	2025	Ghid publicat și prezentat/distribuit
1.7.9. Dezvoltarea mecanismului de solicitare și recepționare a informațiilor necesare pentru elaborarea raportului anual de la furnizorii de informații	Cancelaria de Stat	2023-2024	Mecanism funcțional pe categorii de furnizori de informații

1.7.10. Evaluarea oportunității creării Sistemului informațional automatizat „Registrul cererilor de acces la informații pentru toate autoritățile pasibile raportării”	Cancelaria de Stat, Instituția Publică Agenția Guvernare Electronică	2023-2024	Evaluare realizată După caz, identificarea resurselor de dezvoltare a Sistemului informațional automatizat „Registrul cererilor de acces la informații pentru toate autoritățile pasibile raportării”
1.7.11. Dezvoltarea Platformei e-Democrație (modulul e-Petiții) care va include instrumente digitale necesare pentru procesarea cererilor de acces la informații de interes public, vizualizarea trasabilității acestora, generarea de date statistice dezagregate privind examinarea cererilor de către furnizorii de informații asigurând astfel o mai bună monitorizare a respectării cerințelor legale)	Agenția Guvernare Electronică	2024-2025	Modul funcțional Datele necesare Raportului anual generate
1.7.12. Elaborarea și publicarea de către Cancelaria de Stat, pe pagina sa web oficială, a raportului privind examinarea și soluționarea cererilor de comunicare a informațiilor de interes public de către autoritățile publice, inclusiv privind rezultatele monitorizării transparenței pro-active; datele din practica judiciară; concluzii și recomandări.	Cancelaria de Stat	2025	Raport elaborat și publicat Date colectate de la 100% autorități pasibile raportării
1.7.13. Activități de informare a cetățenilor privind dreptul de acces la informații de interes public.	Cancelaria de Stat, Congresul Autorităților Locale din Moldova, organizații ale societății civile parteneri de dezvoltare	2024-2025	Numărul de activități Numărul de participanți
1.8. Alte informații relevante			

1.9. Bugetul angajamentului conform surselor de finanțare identificate	Bugetul de stat, în limitele bugetului alocat – 129 mii de lei Mijloace financiare externe – 2,1 milioane de lei
--	---

2. Denumirea angajamentului: **Perfecționarea mecanismelor de asigurare a transparenței, participării și consultării societății civile în procesul decizional**

2.1. Domeniul angajamentului: Instituții guvernamentale deschise		
2.2. Durata angajamentului: 2023-2025		
2.3. Instituția responsabilă: Cancelaria de Stat		
2.4. Parteneri	Autorități publice	Autorități publice centrale și locale A.O. IDIS „Viitorul”
	Societate civilă	
	Parteneri de dezvoltare	Proiectul „Consolidarea dialogului și a guvernării locale deschise și etice în Republica Moldova”, implementat de Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei
2.5. Descrierea problemei		<p>Conform Raportului privind asigurarea transparenței procesului decizional în cadrul autorităților publice centrale, pentru anul 2022, în vederea respectării rigorilor privind transparența decizională au fost publicate 579 de anunțuri privind inițierea elaborării deciziei, 2 anunțuri privind retragerea proiectelor din procesul de elaborare, 566 de anunțuri privind organizarea consultărilor publice. Au fost înregistrate intervenții în 339 de proiecte, cu obiecții și propuneri, 460 de proiecte de decizii au fost adoptate.</p> <p>Rata publicării anunțurilor de inițiere a elaborării deciziilor față de deciziile adoptate a constituit 80%. De asemenea, în aproximativ 80% s-a stabilit rata desfășurării consultărilor publice pentru proiectele inițiate. Ca urmare a desfășurării consultărilor publice, autoritățile au publicat rezultatele acestora la nivel de 59%.</p> <p>Raportarea numărului consultărilor publice pentru care au fost publicate anumite rezultate la numărul de decizii adoptate, reflectă o rată medie de 74%, în condițiile în care pentru unele acte au avut loc consultări publice repetate, iar pentru altele nu a fost desfășurată nici o consultare.</p> <p>Pe parcursul anului 2022, autoritățile din subordinea Guvernului au recepționat circa 2054 de recomandări asupra proiectelor de acte normative elaborate.</p> <p>Rata medie a examinării și acceptării propunerilor prezentate în cadrul consultărilor publice a constituit în anul de referință circa 57,1%.</p> <p>În perioada de raportare, proiectele de hotărâri ale Guvernului au fost consultate public la nivel de 78%, proiectele de legi – 72% și proiectele decretelor Președintelui Republicii Moldova – 50%.</p>

	<p>Pe parcursul anului 2022 au fost organizate aproximativ 335 de dezbateri publice, cu participarea a circa 1167 de actori interesați și circa 968 de participanți s-au întrunit în 146 de grupuri de lucru.</p> <p>Unele probleme ce țin de transparența în procesul decizional au fost menționate inclusiv în raportul Transparency International privind implementarea Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă (PAGD) pentru 2019-2020</p>
2.6. Descrierea angajamentului:	
<p>a) ce presupune angajamentul</p>	<p>La 28 iunie 2023, prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, a fost aprobat Regulamentul de organizare a activității platformei consultative permanente în cadrul autorității publice centrale.</p> <p>În realitate, platformele consultative permanente în cadrul autorităților publice centrale urmează să fie acel spațiu de dialog unde vor fi discutate proiectele de decizii/actele normative și documentele de politici cu impact de interes public și la care vor putea participa reprezentanți ai societății civile, mediului academic, partenerilor sociali și ai altor părți interesate. Contribuțiile părților interesate, consultate în cadrul platformelor, se vor regăsi în sinteza obiecțiilor și propunerilor ce fac parte din dosarul actului normativ transmis spre aprobare Guvernului.</p> <p>Prin organizarea corectă a activității platformelor consultative ale autorităților publice centrale se va reuși îmbunătățirea transparenței, responsabilității și participării societății civile în procesul decizional.</p> <p>Realizarea unui complex de acțiuni, pornind de la evaluarea necesităților la monitorizarea implementării celor mai bune și eficiente mecanisme, procedee și practici de asigurare a transparenței în procesul decizional.</p> <p>Asigurarea funcționării eficiente a platformelor consultative permanente din cadrul autorităților publice centrale de specialitate, conform Hotărârii Guvernului nr. 967/2016, cu modificările ulterioare.</p> <p>Astfel, se propun intervenții coordonate pe următoarele dimensiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea cadrului normativ și a instrumentelor existente de participare a societății civile la procesul decizional al autorităților de diferit nivel; - asigurarea activității platformelor consultative permanente ale autorităților publice centrale prin care se va realiza dialogul dintre instituțiile publice și societatea civilă și participarea cetățenilor în actul de guvernare;

	<p>- asigurarea examinării opiniilor societății civile la proiectele de decizii și publicarea rezultatelor consultărilor;</p> <p>- respectarea de către autorități a tuturor etapelor de transparență în procesul decizional</p>		
b) care sunt rezultatele urmărite	<p>Rata publicării anunțurilor de inițiere a actelor normative – 90%;</p> <p>Rata de consultare publică a proiectelor actelor normative – 90%;</p> <p>Rata consultărilor publice față de actele normative adoptate de autoritățile publice centrale – 95%;</p> <p>Publicarea rezultatelor consultărilor publice (sinteza propunerilor și obiecțiilor la proiectul de decizie) – 100%;</p> <p>Ponderea comentariilor și propunerilor recepționate prin intermediul portalului particip.gov.md în numărul total de accesări – 20% (de la 0,7% actualmente);</p> <p>Rata de răspuns la comentariile de pe particip.gov.md – nu mai puțin de 90%;</p> <p>Rata de publicare a anunțurilor privind retragerea proiectelor din procesul de elaborare – 100%;</p> <p>Funcționarea platformelor consultative permanente în toate ministerele</p>		
c) obiectivul major	<p>Asigurarea, în toate etapele procesului decizional, a informării societății, a dialogului cu reprezentanții acesteia, a participării largi a părților interesate, precum și a responsabilității și încrederii reciproce în acest parteneriat</p>		
2.7. Activități	Responsabili autoritățile publice/partenerii	Durata acțiunii	Indicator
2.7.1. Efectuarea unui studiu de evaluare a cadrului normativ privind transparența în procesul decizional	Cancelaria de Stat, partenerii de dezvoltare	2024	Studiu efectuat
2.7.2. Evaluarea eficienței portalului de consultare publică particip.gov.md.	Cancelaria de Stat, partenerii de dezvoltare	2024	Evaluare realizată
2.7.3. Consultarea cu organizațiile societății civile a rezultatelor studiilor și a recomandărilor	Cancelaria de Stat	2024	Nr. consultărilor desfășurate; Nr. de participanți la consultări, dezagregat: din autorități publice de diferit nivel; din organizații ale societății civile
2.7.4. Modificarea cadrului normativ existent privind	Ministerul Justiției Cancelaria de Stat	2025	Act normativ aprobat de Guvern

transparența în procesul decizional ca urmare a evaluărilor efectuate			
2.7.5. Activități de promovare și sporire a atractivității și nivelului de utilizare de către autoritățile publice centrale, locale și societatea civilă a platformei online de consultare publică particip.gov.md.	Cancelaria de Stat, Congresul Autorităților Locale din Moldova, organizații ale societății civile, partenerii de dezvoltare	2025	4 activități de promovare realizate
2.7.6. Consultarea cu organizațiile societății civile, pe platforma unui Grup de lucru, a opțiunilor și a propunerilor de perfecționare a platformei online de consultare publică particip.gov.md	Cancelaria de Stat	2025	Grup de consultare instituit Numărul ședințelor desfășurate
2.7.7. Dezvoltarea funcționalului platformei online de consultare publică particip.gov.md, conform necesităților identificate (asigurarea integrării tuturor etapelor de legiferare a actelor, precum și a aspectelor specifice asigurării transparenței, consultării și monitorizării activității platformei)	Cancelaria de Stat, partenerii de dezvoltare	2024-2025	Platforma particip.gov.md perfecționată
2.7.8. Cartografierea și organizarea activității platformelor consultative permanente în cadrul autorităților publice centrale conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 967/2016	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale	2023	Evaluare efectuată Procesul de creare a platformelor inițiat
2.7.9. Ateliere de lucru cu persoanele desemnate în cadrul autorităților publice centrale pentru organizarea, monitorizarea și raportarea activității platformelor consultative permanente ale autorităților	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale, partenerii de dezvoltare, organizații ale societății civile	2023-2025	4 ateliere de lucru desfășurate 20 de autorități publice centrale participante/ atelier
2.7.10. Instituirea și asigurarea activității unui mecanism permanent de dialog între autoritățile publice centrale privind funcționarea platformelor consultative permanente	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale, partenerii de dezvoltare, organizații ale societății civile	2023-2025	Grup interinstituțional instituit și funcțional

2.7.11. Elaborarea ghidului de asigurare a funcționalității platformelor consultative permanente ale autorităților centrale	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale	2024	Ghid elaborat, diseminat și publicat pe paginile web oficiale ale autorităților
2.7.12. Stabilirea indicatorilor de funcționare a platformelor consultative permanente ale autorităților publice centrale și monitorizarea eficienței activității acestora	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale	2023-2025	Raport anual elaborat și publicat
2.7.13. Ateliere de lucru cu autoritățile publice locale privind transparența decizională și implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local	Congresul Autorităților Locale din Moldova, Cancelaria de Stat, partenerii	2024-2025	4 ateliere de lucru desfășurate
2.7.14. Elaborarea și diseminarea cursului online privind guvernarea deschisă (configurat pentru acces larg), cu plasarea acestuia pe platforma MLearn și platforma online de instruire a CALM	Cancelaria de Stat Congresul Autorităților Locale din Moldova, Parteneri de dezvoltare	2025	Curs online dezvoltat Nr. accesări ale cursului
2.8. Alte informații relevante			
2.9. Bugetul angajamentului, conform surselor de finanțare identificate	Bugetul de stat, în limitele bugetului alocat – 246 mii de lei Mijloace financiare externe – 1,16 milioane de lei		

3. Denumirea angajamentului: **Digitalizarea serviciilor corecționale și adoptarea deciziilor fundamentate în baza datelor și analizelor**

3.1. Domeniul angajamentului: Instituții guvernamentale deschise		
3.2. Durata angajamentului: 2024-2025		
3.3. Instituția responsabilă:		Ministerul Justiției
3.4. Parteneri	Autorități publice	Ministerul Afacerilor Interne Biroul Național de Statistică Agenția de Guvernare Electronică
	Societate civilă	Asociația obștească „Promo-LEX”, Asociația pentru Justiție Penală Participativă (AJPP)
	Parteneri externi	PNUD Moldova Secția INL a Ambasadei SUA în Republica Moldova
3.5. Descrierea problemei:		Scopul serviciilor corecționale este garantarea siguranței societății prin reabilitarea și reintegrarea socială a condamnaților. Acest scop poate fi atins

doar dacă intervenția statului este eficientă, iar persoanele condamnate învață să fie capabile să ducă un mod de viață independent și cinstit, respectând legea. Atât sistemul penitenciar, cât și sistemul de probațiune lucrează cu persoane ce prezintă variate riscuri, iar intervențiile trebuie să fie de cele mai multe ori prompte, eficiente și individualizate.

În prezent Administrația Națională a Penitenciarelor, subordonată Ministerului Justiției, operează cu Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate (SIA RPRAC) importat din Estonia în 2008, instituționalizat în 2013. Acesta reprezintă o bază de date cu dosarele electronice ale deținuților. La momentul actual, datele primare sunt colectate manual de către angajat/angajați din instituția penitenciară, având la bază documente pe suport de hârtie, emise de către instituțiile de stat din domeniul justiției. Ponderea de ocupare a timpului pentru această activitate este de aproximativ 30-40% din efort. Într-o instituție penitenciară, de exemplu, se completează 132 de registre pe suport de hârtie ce conțin informații care trebuie introduse și în baza de date. Un proces simplu cum ar fi acordarea unei convorbiri telefonice presupune contrasemnarea cererii persoanei condamnate de către cel puțin 4 servicii (doar în Penitenciarul Rusca se depun săptămânal pentru 1000 de semnături pentru asigurarea unui drept garantat de lege).

După 10 ani de funcționare, SIA RPRAC necesită actualizare/inlocuire. Această bază de date nu generează rapoarte sau date statistice ce ar putea fi utilizate prompt în cadrul unor intervenții sau analizate pentru adoptarea unor politici bazate pe evidențe. Astfel, deși sistemul penitenciar are misiunea de a corija și resocializa condamnații, resursele financiare și umane investite în prezent sunt utilizate nerațional.

Inspectoratul Național de Probațiune (INP) nu dispune de un sistem informațional propriu. Procesele, fluxul documentelor și gestiunea dosarelor se realizează pe hârtie. Consilierii de probațiune introduc date despre subiecții probațiunii în sistemul informațional „Casper” care aparține Ministerului Afacerilor Interne. Sugestiile INP cu privire la crearea unor filtre sau funcții noi, pentru a permite generarea datelor statistice nu au fost până în prezent realizate. INP cu un efectiv-limită de 325

	<p>de angajați gestionează la zi un număr de circa 9-10 mii de subiecți. La momentul actual schimbul de acte cu Instanțele Judecătorești se efectuează prin intermediul serviciului poștal. Doar Biroul de Probațiune Chișinău în care activează 45 de angajați (stoc de dosare la zi aproximativ 1600) a gestionat în anul 2022 peste 10 825 documente de intrare și 11 937 documente de ieșire. În absența unui sistem informațional sau a unor instrumente digitale de lucru este dificil de ridicat calitatea serviciilor prestate de probațiune. Evidența și supravegherea persoanelor condamnate prevalează în detrimentul intervențiilor de resocializare</p>
3.6. Descrierea angajamentului:	
a) ce presupune angajamentul	<p>Recunoscând importanța transformării digitale pentru asigurarea unui management eficace, sigur și transparent în sistemele corecționale, angajamentul presupune crearea condițiilor favorabile pentru introducerea unui sistem electronic de gestionare a dosarelor condamnaților (Ofender Management System) pentru penitenciare și probațiune. Gestionarea electronică a dosarelor condamnaților poate contribui la:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) respectarea drepturilor omului, prevenirea abuzurilor; b) eficientizarea managementului resurselor și a vitezei de procesare a documentelor; c) creșterea încrederii cetățenilor în justiție prin faptul că sistemele corecționale vor fi mai transparente și responsabile (accountable). <p>Astfel, acțiunile din prezentul angajament se pliază pe un proiect implementat de către PNUD Moldova, cu finanțare din partea Secției INL a Ambasadei SUA în Republica Moldova pentru perioada 2024-2026.</p> <p>Obiectul de administrare eficientă și modernă a sectorului justiției este ancorat în Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Legea nr. 211/2021</p>
b) care sunt rezultatele urmărite	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nivelul digitalizării în justiție crește de la scorul 1 până la scorul 2, conform estimărilor Băncii Mondiale (unde scorul 5 presupune utilizarea inteligenței artificiale în instituție). 2. Reducerea timpului dedicat introducerii de date primare în penitenciare de la 30% la 20% până la finele anului 2025.

	3. Numărul registrelor pe hârtie în penitenciare redus în jumătate până la finele anului 2025. 4. Raport de analiză și reinginerie a proceselor în probațiune până la finele anului 2024. 5. Matrice cu indicatori de monitorizare și evaluare a performanțelor în sistemul penitenciar (KPIs) aprobată	
c) obiectivul major	Transformarea digitală a sistemelor corecționale pentru o guvernare mai bună a acestor instituții și respectarea drepturilor omului	
3.7. Activități	Responsabili autoritățile publice/partenerii	Durata acțiunii
3.7.1. Cartografierea registrelor, identificarea celor care trebuie abrogate cu informație care se dublează	Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și INP, în parteneriat cu Asociația obștească „Promo-LEX” (pe dimensiunea prevenirii torturii)	2024
3.7.2. Cartografierea proceselor în Administrația Națională a Penitenciarelor și INP, prioritizarea celor care pot fi automatizate	Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și INP în parteneriat cu AJPP (pentru probațiune)	2024
3.7.3. Definirea indicatorilor de rezultat pentru evaluarea performanțelor în penitenciare și probațiune.	Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și INP în parteneriat cu Biroul Național de Statistică	2024
3.7.4. Definirea informației ce trebuie să fie interoperabilă cu poliția, procuratura, instanțele	Ministerul Justiției cu entitățile subordonate: Administrația Națională a Penitenciarelor, INP, Agenția de administrare a instanțelor judecătorești, ARIJ, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală ș.a.	2024
3.7.5. Conceptualizarea unui mecanism de raportare automatizată către procuratură a cazurilor de violență, leziuni, tentative de suicid, cazuri de decese și suicid	Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor în parteneriat cu Procuratura Generală și Asociația obștească „Promo-LEX”	2024
3.7.6. Evaluarea proceselor de lucru în probațiune și elaborarea unui raport de analiză business	Ministerul Justiției și INP în parteneriat cu AJPP	2024
3.8. Alte informații relevante		
3.9. Bugetul angajamentului, pe surse de finanțare identificate	Mijloace financiare externe – 4,6 milioane de lei	

4. Denumirea angajamentului: **Transparentizarea mecanismului de raportare și evaluare privind implementarea Convenției Națiunilor Unite împotriva Corupției (UNCAC)**

4.1. Domeniul angajamentului: **Instituții guvernamentale deschise**

4.2. Durata angajamentului: Permanent				
4.3. Instituții responsabile				
<p style="text-align: center;">Centrul Național Anticorupție Ministerul Justiției Procuratura Generală</p>				
4.4. Parteneri	<table border="1"> <tr> <td>Autorități publice</td> <td rowspan="2">Instituțiile raportoare în baza convenției, partenerii de dezvoltare (UNODC), societatea civilă (în special Transparency International Moldova, UNCAC Coalition)</td> </tr> <tr> <td>Societate civilă</td> </tr> </table>	Autorități publice	Instituțiile raportoare în baza convenției, partenerii de dezvoltare (UNODC), societatea civilă (în special Transparency International Moldova, UNCAC Coalition)	Societate civilă
Autorități publice	Instituțiile raportoare în baza convenției, partenerii de dezvoltare (UNODC), societatea civilă (în special Transparency International Moldova, UNCAC Coalition)			
Societate civilă				
4.5. Descrierea problemei				
<p>Transparentizarea mecanismului de evaluare a implementării UNCAC este un proces continuu care necesită implicarea, în egală măsură, a autorităților publice, a societății civile, precum și a partenerilor de dezvoltare. Un proces transparent și cuprinzător este esențial pentru a asigura un mecanism de evaluare puternic, consolidând astfel implementarea UNCAC.</p> <p>Majoritatea țărilor și-au finalizat analizele de țară pentru primul ciclu de revizuire. În cadrul acestuia au fost înregistrate întârzieri considerabile de raportare. Mai mult decât atât, cel de-al doilea ciclu de revizuire a înregistrat întârzieri și mai grave, ceea ce a condus la prelungirea duratei celui de-al doilea ciclu de revizuire cu încă trei ani, până în iunie 2024. În fiecare etapă de evaluare apar tergiversări, ceea ce prelungeste termenul de evaluare în medie cu 32 de luni în loc de 6 luni.</p> <p>UNCAC recunoaște rolul important al organizațiilor neguvernamentale în eforturile de prevenire a corupției. Articolul 13 al Convenției cere statelor părți să promoveze participarea activă a persoanelor și grupurilor din afara sectorului public, cum ar fi societatea civilă, ONG-urile și organizațiile comunitare, în lupta împotriva corupției și să sensibilizeze publicul cu privire la existența, cauzele, gravitatea și amenințarea reprezentată de corupție.</p> <p>Prin urmare, asumarea unui angajament privind asigurarea transparentizării procesului de evaluare, accesibilității și calității rapoartelor, și consultarea societății civile va contribui la deschiderea instituțiilor pentru cetățeni</p>				
4.6. Descrierea angajamentului:				
a) ce presupune angajamentul	<p>Angajamentul presupune respectarea a șase principii de transparență de bază¹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Publicarea și actualizarea informației despre ciclurile de evaluare (review) pentru Republica Moldova; 2. Publicarea și actualizarea informației despre instituția coordonatoare a evaluării implementării UNCAC (focal point); 			

¹ <https://uncaccoalition.org/uncac-review/transparency-pledge/>

	<p>3. Anunțarea publică despre finalizarea ciclului de evaluare, cu indicarea paginii pe care raportul este publicat;</p> <p>4. Postarea promptă online a rapoartelor de autoevaluare și raportul de țară integral într-una din limbile ONU împreună cu sumarul executiv în limba locală;</p> <p>5. Organizarea unor sesiuni informative (briefing) și dezbateri publice pe marginea constatărilor din raport;</p> <p>6. Susținerea în mod public a participării observatorilor din partea societății civile în organele subsidiare a UNCAC</p>		
b) care sunt rezultatele urmărite	<p>Sporirea nivelului de transparență și a gradului de implicare a societății civile în procesele de raportare și mecanismele evaluare a implementării UNCAC.</p> <p>Sporirea gradului de implementare a prevederilor convenției UNCAC prin transparentizarea procesului de raportare și evaluare a gradului de implementare</p>		
c) obiectivul major	<p>Obiectivul major este informarea promptă a societății și părților interesate despre progresele Republicii Moldova în implementarea UNCAC.</p> <p>Pe termen lung realizarea acestui angajament va avea drept efect sporirea calității rapoartelor și ridicarea eficacității implementării UNCAC</p>		
4.7. Activități	Responsabili autoritățile publice/partenerii	Termen de realizare	Indicator
4.7.1. Semnarea declarației comune (pledoariei de transparență) până la Conferința COSP10	Guvernul, Centrul Național Anticorupție	Noiembrie 2023	Declarație semnată
4.7.2. Publicarea rapoartelor de țară	Centrul Național Anticorupție	După finalizarea ciclului de evaluare	Raport de evaluare publicat
4.7.3. Publicarea/actualizarea informației despre instituția coordonatoare a evaluării implementării UNCAC	Centrul Național Anticorupție	Permanent	Informație actualizată
4.7.4. Coordonarea proiectelor rapoartelor de autoevaluare cu societatea civilă	Centrul Național Anticorupție	În perioada desfășurării ciclului de evaluare	Mecanism de coordonare funcțional
4.7.5. Publicarea rapoartelor alternative de evaluare	Centrul Național Anticorupție, Ministerul Justiției	În funcție de finalizarea ciclului de evaluare	Rapoarte alternative publicate pe pagina oficiala web a Centrul Național Anticorupție

4.7.6. Încurajarea participării societății civile la toate etapele procesului de evaluare a implementării UNCAC	Centrul Național Anticorupție, Ministerul Justiției	Permanent	Mecanisme de conlucrare cu societatea civilă setate
4.8. Alte informații relevante			
4.9. Bugetul angajamentului conform surselor de finanțare identificate	Bugetul de stat, în limitele bugetului alocat – 60 mii de lei		

5. Denumirea angajamentului: **Organizații ale Societății Civile reziliente + Bugetare Responsabilă = Implementare accelerată a Agendei de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova**

5.1. Domeniul angajamentului: Bugete deschise	
5.2. Durata angajamentului: 2023-2025	
5.3. Instituția responsabilă:	Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” Institutul pentru Politici și Reforme Europene AO „Institutum Virtutes Civilis” Fundația „Friedrich-Ebert”
5.4. Parteneri	Autorități publice Societate civilă
5.5. Descrierea problemei	15 organizații ale societății civile, autorități publice locale
	<p>În perioada 2014-2022, dinamica relației dintre societatea civilă și autoritățile publice a fluctuat destul de mult. Au existat perioade în care a fost înregistrat un nivel acceptabil de colaborare și cooperare, dar au fost și perioade cu retorică, pe alocuri agresivă, din partea actorilor politici asupra organizațiilor societății civile. Ca rezultat, reprezentanții societății civile au atras atenția asupra pericolului de îngrădire a activității organizațiilor societății civile, cum ar fi blocarea accesului la informații cu caracter public. Totodată, raportul <i>ex post</i> de evaluare a Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 a constatat faptul că progresele obținute au fost reduse pentru generarea unei societăți civile dinamice, durabile și sustenabile</p> <p>Implicarea insuficientă a OSC rămâne o provocare semnificativă, atât la nivel național, cât și, în mod special, la nivel local. Datele înregistrate în ultimii ani sunt neuniforme, nefiind observată o creștere sustenabilă a implicării OSC la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice. Dacă în anul 2019 au fost înregistrate 1319 contribuții din partea sectorului asociativ (OSC, cetățeni, patronate și sindicate), atunci în 2021 indicatorul a scăzut la 603. Actualmente, nu sunt generate și analizate sistematic datele cu privire la nivelul de participare a societății civile la nivel local.</p>

	<p>Dar, nivelul general de transparență la nivel local este unul scăzut. De exemplu, conform datelor din Foaia de Parcurs a Uniunii Europene pentru angajamentul cu societatea civilă din Republica Moldova pentru perioada 2021-2027, în anul 2020, nivelul de transparență la nivel local a constituit aproximativ 38%.</p> <p>Astfel urmează să fie accelerat ritmul de implementare a acțiunilor care să contribuie la dezvoltarea unei societăți civile dinamice și inovatoare, atât la nivel național, cât și la nivel local</p>
5.6. Descrierea angajamentului:	
<p>a) ce presupune angajamentul</p>	<p>Pentru implementarea obiectivelor angajamentului, grupul-țintă va fi reprezentat de 15 OSC-uri comunitare din 5 regiuni de dezvoltare ale țării: nord, centru, sud, UTA Găgăuzia care vor beneficia de instruire în vederea consolidării capacităților și vor primi granturi pentru desfășurarea activităților de monitorizare a bugetelor și de advocacy. Astfel, estimativ, 45 de membri ai OSC-urilor vor fi instruiți pentru a obține experiența necesară și a fi capabili să se implice constructiv în procesele bugetare: analiza bugetelor locale și de stat, monitorizarea planificării și execuției bugetare, concentrându-se în principal pe monitorizarea bugetelor în contextul implementării Acordului de Asociere și a Agendei.</p> <p>Grupul-țintă îl va constitui cele trei platforme ale OSC-urilor: (i) Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic (ii) Platforma Societății Civile UE-Moldova și (iii) Grupul Consultativ Intern UE-Moldova pentru Comerț și Dezvoltare Durabilă, care vor beneficia de instruire și de suport financiar. Este planificat ca aproximativ 75 de OSC-uri, care sunt membri activi ai acestor platforme, să beneficieze de instruire privind managementul și dezvoltarea organizațională, atragerea fondurilor, raportare financiară, advocacy și alte aspecte importante pentru dezvoltarea sustenabilă a OSC-urilor. Suportul financiar oferit sub formă de grant va fi orientat spre crearea unui secretariat comun al acestor trei platforme</p>
<p>b) care sunt rezultatele urmărite</p>	<p>Îmbunătățirea capacităților, asigurarea rezilienței și sporirea participării OSC-urilor în procesul de monitorizare a bugetelor și realizare a funcției de advocacy, la nivel central și local, cu accent prioritar pe analiza bugetului în contextul implementării Acordului de Asociere și al procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.</p> <p>Fortificarea capacităților și creșterea gradului de implicare a membrilor celor trei platforme ale</p>

	<p>societății civile, pentru a acționa consolidat și a susține implementarea Acordului de Asociere și a condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova la UE.</p> <p>Monitorizarea procesului de planificare a bugetelor locale și a bugetului de stat, inclusiv a resurselor financiare primite de la partenerii de dezvoltare, cu un accent deosebit pe proiectele de infrastructură locală și regională, servicii sociale, servicii publice.</p> <p>Monitorizarea cheltuielilor din bugetul de stat pentru proiectele din: sectorul justiției și reforma anticorupție; politicile de ocupare a forței de muncă; servicii sociale; eficiență energetică și energie regenerabilă; servicii publice; și drepturile omului, inclusiv egalitatea de gen.</p> <p>Participarea la activități de vizibilitate și advocacy la nivel local</p>	
c) obiectivul major	Creșterea și consolidarea capacităților organizațiilor societății civile pentru a susține implementarea condiționalităților aferente procesului de aderare a Republicii Moldova la UE și a agendei Acordului de Asociere, la nivel național și local	
5.7. Activități	Responsabili autorități publice/partenerii de dezvoltare	Durata acțiunii
5.7.1. Dezvoltarea unui program de capacitate și, respectiv, instruirea OSC-urilor beneficiare a proiectului privind monitorizarea bugetului în vederea sporirii implicării acestora în monitorizarea cheltuielilor bugetare și în activitățile de advocacy, la nivel central și local	Centrul Analitic Independent Expert-Grup, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023-2025
5.7.2. Realizarea evenimentelor de vizibilitate și advocacy privind monitorizarea bugetului la nivel local și central	Centrul Analitic Independent Expert-Grup, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023-2025
5.7.3. Crearea unui secretariat comun pentru cele trei platforme ale OSC, care să asigure că membrii platformelor acționează consolidat în ceea ce privește implementarea Acordului de Asociere și a agendei de europeanizare	Centrul Analitic Independent Expert-Grup Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023-2025
5.7.4. Instruirea membrilor celor trei platforme ale OSC privind aspectele ce țin de consolidarea guvernantei și	Centrul Analitic Independent Expert-Grup,	2023-2025

competențelor acestora în contextul implementării Acordului de Asociere și agendei de europenizare	Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	
5.7.5. Lansarea și desfășurarea unei campanii de vizibilitate și informare în rândul OSC-urilor cu privire la importanța angajamentului civic în promovarea Acordului de Asociere și agendei de europenizare	Centrul Analitic Independent Expert-Grup, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023-2025
5.7.6. Desfășurarea unei campanii de advocacy la nivel național și european, cu scopul de a informa publicul național și internațional despre progresul în realizarea reformelor de pe agenda de europenizare	Centrul Analitic Independent Expert-Grup, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023 – 2024
5.7.7. Elaborarea rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare	Centrul Analitic Independent Expert-Grup, Institutul pentru Politici și Reforme Europene, AO „Institutum Virtutes Civilis”, Fundația „Friedrich-Ebert”	2023 – 2024
5.8. Alte informații relevante		
5.9. Bugetul angajamentului conform surselor de finanțare identificate	Mijloace financiare externe – 21 milioane de lei	

6. Denumirea angajamentului: **Asigurarea accesului la date deschise privind întreg ciclul unei achiziții publice, de la planificare la etapa de executare a contractului**

6.1. Domeniul angajamentului: Achiziții publice deschise		
6.2. Durata angajamentului: 2023-2025		
6.3. Instituția responsabilă:		Ministerul Finanțelor
6.4. Parteneri	Autorități publice	Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF); Agenția Achiziții Publice A. O. IDIS „Viitorul”, Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă
	Societate civilă	
6.5. Descrierea problemei		Pe parcursul ultimilor ani, transparența și accesul la date privind achizițiile publice au înregistrat progrese, în special datorită dezvoltării noului sistem de achiziții electronice MTender. Cu toate acestea, actualmente, nu toate datele privind achizițiile publice sunt accesibile publicului larg și societății civile pentru monitorizare și urmărirea manierei în care autoritățile cheltuiesc banii publici. Totodată, lipsa unor date deschise detaliate la toate etapele procesului de

	<p>achiziție și, în mod special la etapa de implementare a contractelor, nu permite dezvoltarea unor politici publice bazate pe evidențe.</p> <p>Conform raportului MAPS de evaluare a sistemului de achiziții publice al Băncii Mondiale una dintre principalele probleme constă în disponibilitatea limitată a datelor detaliate și fiabile, care ar permite societății civile și autorităților competente să ia măsuri pentru a analiza modul în care se desfășoară achizițiile publice și, prin urmare, pentru a determina modalități de îmbunătățire a economiei, eficienței și eficacității procedurilor de achiziție.</p> <p>Actualmente, publicul are acces la date limitate privind etapa de contractare. Astfel, nu există date privind etapa de contractare, inclusiv facturile, plățile și datele care ar permite evaluarea eficacității procesului de achiziție prin compararea valorii planificate cu cea contractată și valoarea efectiv achitată din bugetele publice. Sistemul electronic de achiziții nu este integral dezvoltat, fapt ce nu permite accesarea datelor privind contractele de achiziții. Unicele date disponibile (valoarea contractului, părțile contractante, acordurile adiționale) privind contractele de achiziții sunt raportate de către autorități Agenției Achiziții Publice care le procesează manual și le publică pe pagina web instituțională.</p> <p>Cu toate că în sistemul electronic de achiziții sunt disponibile o serie de date și documente în formate prelucrabile automat, nu toate sunt date utilizabile și reutilizabile</p>		
6.6. Descrierea angajamentului:			
a) ce presupune angajamentul	Evaluarea și/sau monitorizarea implementării acțiunilor de la Obiectivul 2 din Planul privind implementarea Programului de dezvoltare a achizițiilor publice 2023-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 625/2023 în scopul asigurării deschiderii datelor deschise pentru întreg ciclul de achiziții		
b) care sunt rezultatele urmărite	Asigurarea deschiderii datelor esențiale din procesul de achiziție publică, în special la etapa de executare a contractelor de achiziții, fapt ce ar permite evaluarea eficacității utilizării banilor publici de către autoritățile contractante		
c) obiectivul major	Asigurarea accesului deschis al cetățenilor la date complete și actuale privind bunurile, serviciile și lucrările procurate prin sistemul de achiziții publice		
6.7. Activități	Responsabili autorități publice/parteneri	Durata acțiunii	Indicator

6.7.1. Asigurarea accesului public la date deschise privind achizițiile de valoare mică și includerea acestora în statisticile oficiale privind achizițiile	Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții Publice	2023-2025	Statisticile oficiale conțin datele achizițiilor de valoare mică
6.7.2. Organizarea unor sesiuni de instruire pentru specialiștii în achiziții și membrii grupurilor de lucru din cadrul autorităților contractante privind necesitatea asigurării accesului deschis la datele privind achizițiile, publicarea și raportarea datelor privind achizițiile desfășurate și contractele executate	Agenția Achiziții Publice, Societatea civilă (A.O. IDIS „Viitorul”, Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă)	2023-2025	4 instruirii desfășurate
6.7.3. Aprobarea Conceptului de re-engineering pentru sistemul electronic de achiziții din perspectiva integrării și interoperabilității acestuia la nivel național și european	Ministerul Finanțelor, Agenția Achiziții publice	2025	Hotărâre de Guvern aprobată
6.8. Alte informații relevante			
6.9. Bugetul angajamentului conform surselor de finanțare identificate	Bugetul de stat, în limitele bugetului alocat – 20 mii de lei Mijloace financiare externe – 140 mii de lei		

7. Denumirea angajamentului: Consolidarea transparenței și responsabilității administrației publice prin extinderea inițiativei de date deschise și facilitarea utilizării acestora.

7.1. Domeniul angajamentului: Date deschise	
7.2. Durata angajamentului: 2025	
7.3. Instituția responsabilă:	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED)
7.4. Parteneri	Autorități publice
	Societate civilă
7.5. Descrierea problemei	Republica Moldova se confruntă cu un cadru normativ insuficient dezvoltat în domeniul datelor deschise și guvernantei datelor, ceea ce limitează transparența și responsabilitatea administrației publice. În absența unui cadru legal armonizat cu standardele europene, există dificultăți în reutilizarea informațiilor din sectorul public, accesibilitatea datelor dinamice și valorificarea seturilor de date cu valoare ridicată. Această situație împiedică utilizarea eficientă a datelor pentru inovare, cercetare și dezvoltarea serviciilor publice digitale, reducând astfel impactul potențial al datelor deschise asupra transformării digitale a țării.

7.6. Descrierea angajamentului: Angajamentul presupune elaborarea și aprobarea cadrului normativ cu privire la datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (ancorat în Programul privind implementarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, Ob. General IV. Instituirea unui stat digital eficient, inteligent și transparent)			
a) ce presupune angajamentul	<p>Transpunerea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Directivei (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare).</i> Directiva (UE) 2019/1024 reprezintă o actualizare semnificativă a cadrului legal european în acest domeniu, înlocuind și abrogând Directiva 2003/98/CE privind reutilizarea informațiilor din sectorul public . Această nouă directivă extinde sfera de aplicare, incluzând explicit conceptul de „date deschise” și introducând noțiuni noi precum „seturi de date cu valoare ridicată”, „date dinamice” și „date de cercetare”. Directiva pune accent pe accesibilitatea și prelucrabilitatea automată a datelor, promovând utilizarea formatelor deschise și a API-urilor. Un aspect cheie este obligația de a pune la dispoziție gratuit seturile de date cu valoare ridicată și de a asigura accesul imediat la datele dinamice și în timp real. - <i>Regulamentului (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernanta datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernanta datelor).</i> Proiectul are ca scop facilitarea reutilizării datelor publice care sunt protejate de drepturi speciale (de exemplu, date personale sau date protejate de secrete comerciale). DGA introduce noi mecanisme de guvernanta a datelor și promovează încrederea în schimbul de date între entități, încurajând altruismul în domeniul datelor pentru beneficii publice. Astfel, acest regulament se concentrează în special pe sectorul public și pe crearea unui cadru sigur pentru reutilizarea datelor guvernamentale. 		
b) care sunt rezultatele urmărite	Alinierea cadrului normativ național în vederea armonizării acestuia cu standardele UE cu privire la publicarea și reutilizarea seturilor de date și guvernantei datelor.		
c) obiectivul major	Definirea și elaborarea cadrului național de reglementare în domeniul datelor deschise și guvernantei datelor.		
7.7. Activități măsurabile	Responsabili autorități publice/parteneri	Durata acțiunii	Indicator

7.7.1. Aprobarea proiectului de Lege cu privire la datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția de Guvernare Electronică	2025	Proiect de lege aprobat.
7.7.2. Aprobarea proiectului de Lege privind guvernanta datelor (DGA)	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția de Guvernare Electronică	2025	Proiect de lege aprobat.
7.8. Alte informații relevante			
7.9. Bugetul angajamentului, pe surse de finanțare identificate	Activitatea 1 - 75900, 00 MDL (Subprogramul 1504) Activitatea 2 - 75900, 00 MDL (Subprogramul 1504)”.’		

Prim-ministru

DORIN RECEAN